Ποια είναι η αιτία της ξαφνικής αλλαγής συναισθημάτων; (Αββάς Κασσιανός)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 1 Νοεμβρίου, 2016

Ο ΑΒΒΑΣ ΚΑΣΣΙΑΝΟΣ ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΟ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΟΜΙΛΕΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΑΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ. ΡΩΤΑ ΤΟΝ ΑΒΒΑ ΔΑΝΙΗΛ "Γιά τήν αἰτία τῆς ξαφνικῆς ἀλλαγῆς τῶν συναισθημάτων μας. Πῶς γίνεται καί, ἐνῶ νιώθουμε πολλή χαρά, ξαφνικά μᾶς καταλαμβάνει τέλεια ἀποθάρρυνση καί θλίψη;

Σχετικά με το βίο του αββά Δανιήλ

ΑΒΒΑΣ ΚΑΣΣΙΑΝΟΣ: Ανάμεσα σ’ όλους αυτούς τους ήρωες της «κατά Θεόν» φιλοσοφίας, συναντήσαμε και τον αββά Δανιήλ. Ο αββάς Δανιήλ, όχι μόνο ήταν ισάξιος σ' όλες τις αρετές με αυτούς που έμεναν στην έρημο της Σκήτης, αλλά είχε ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του το χάρισμα της ταπεινοφροσύνης. Η μεγάλη καθαρότητα και η πραότητα του αββά Δανιήλ έκαναν τον αββά Παφνούτιο, ο οποίος ήταν ο ιερέας αυτής της ερήμου, να τον επιλέξει ανάμεσα από πολλούς άλλους πιο ηλικιωμένους για να γίνει διάκονος.

Ο αββάς Παφνούτιος ήταν τόσο ενθουσιασμένος από την αρετή του αββά Δανιήλ ώστε, θεωρώντας τον ισάξιό του και ιδιαίτερα χαρισματούχο, βιαζόταν να τον κάνει επίσης και ισόβαθμο κατά την ιερατική τάξη. Στο πρόσωπο του αββά Δανιήλ, ο αββάς Παφνούτιος έβλεπε τον άνθρωπο, ο οποίος θα μπορούσε αργότερα να τον διαδεχθεί. Γι’ αυτό τον προήγαγε σχετικά νωρίς, ενώ ζούσε ακόμη ο ίδιος, στο αξίωμα της ιεροσύνης.
Ο αββάς Δανιήλ ωστόσο δεν έπαυσε να διατηρεί, και σ’ αυτή την ανώτερη θέση που ανήλθε, την προηγούμενη συνηθισμένη του ταπείνωση. Ποτέ δεν προβλήθηκε, όταν παρευρισκόταν ο δάσκαλός του, για την ανώτερη τάξη στην οποία προκρίθηκε, αλλά επέμενε πάντα, όταν ο αββάς Παφνούτιος τελούσε τη Θεία Λειτουργία, να εκτελεί αυτός τα καθήκοντα του πρώτου αξιώματος του, σαν να ήταν μόνο διάκονος.

Ωστόσο, ο αββάς Παφνούτιος, αν και ήταν τόσο άγιος άνθρωπος καί είχε ακόμη και προορατικό χάρισμα, στην περίπτωση του αββά Δανιήλ, δεν είδε τα γεγονότα να επαληθεύουν τις ελπίδες του σε ότι αφορούσε το θέμα της διαδοχής και την εκλογή που ο ίδιος είχε κάνει. Γιατί ο υποψήφιος διάδοχός του έφυγε απ’ αυτή τη ζωή λίγο πριν φύγει για τον Ουρανό αυτός ο ίδιος.

Ερώτηση για την αιτία της ξαφνικής αλλαγής των συναισθημάτων μας. Πώς γίνεται καί, ενώ νιώθουμε πολλή χαρά, ξαφνικά μας καταλαμβάνει τέλεια αποθάρρυνση και θλίψη;
Σ' αυτόν λοιπόν τον μακάριο αββά Δανιήλ θέσαμε μια μέρα την εξής ερώτηση: Γιατί άραγε, όταν αποσυρόμαστε στα κελιά μας για να προσευχηθούμε, μας περιλούει ένα κύμα Θείου φωτός και αισθανόμαστε να πλημμυρίζει από αγαλλίαση και ανείπωτη χαρά η καρδιά μας και φθάνουμε σε κατάσταση, την οποία όχι μόνο δεν μπορούμε να περιγράψουμε, αλλά ούτε καν να τη συλλάβει ο νους μας; Γιατί τότε η προσευχή βγαίνει καθαρή και ανεμπόδιστη και η ψυχή γεμάτη πνευματικούς καρπούς δέχεται την εσωτερική πληροφορία ότι οι δεήσεις της, που δεν διακόπτονται ούτε και κατά την ώρα του ύπνου, φθάνουν γρήγορα στον ουρανό και γίνονται αποδεκτές από τον Θεό;

Και γιατί μετά ξαφνικά και χωρίς κανένα λόγο μας καταλαμβάνει μια ανεξήγητη αγωνία; Νιώθουμε τότε να μας πλακώνει μια θλίψη βαριά, χωρίς να υπάρχει καμιά εμφανής αιτία που να την έχει προκαλέσει. Μετά στερεύει αυτή η πηγή των μυστικών βιωμάτων μας και φθάνουμε σε τέτοιο σημείο, ώστε και το κελί μας ακόμα να μας γίνεται ανυπόφορο. Όταν βρισκόμαστε σ' αυτή την κατάσταση αποστρεφόμαστε τη μελέτη, και ο νους μας διασπάται κατά την ώρα της προσευχής και τρέχει ακατάπαυστα εδώ και εκεί. Αισθανόμαστε σαν να είμαστε μεθυσμένοι. Αναστενάζουμε, προσπαθούμε να επαναφέρουμε το νου μας στην πρώτη του κατεύθυνση. Μάταια όμως! Όσο περισσότερο προσπαθούμε να τον επαναφέρουμε στη μνήμη του Θεού, τόσο πιο πολύ αυτός γλιστράει και ξεφεύγει σε άσκοπες περιπλανήσεις και τελικά παραμένει άκαρπος. Ούτε ο πόθος της Βασιλείας των Ουρανών, αλλά και ούτε ο φόβος της Κόλασης είναι ικανά να μας ξυπνήσουν από το λήθαργό μας.

Πάνω σ' αυτές τις απορίες μας ο αββάς Δανιήλ μάς έδωσε τούτη εδώ την απάντηση.

ΑΒΒΑΣ ΔΑΝΙΗΛ: Οι Πατέρες μάς έχουν πει ότι η στειρότητα του πνεύματος, για την οποία μιλάτε, οφείλεται σε **τρεις αιτίες**: Ενδέχεται να είναι αποτέλεσμα της αμέλειάς μας. Μπορεί να είναι δαιμονικός πειρασμός. Δεν αποκλείεται επίσης να είναι και μια δοκιμασία, την οποία παραχωρεί η Θεία Πρόνοια.

Πολλές φορές η πνευματική στειρότητα προέρχεται από τη δική μας αμέλεια. Από δικό μας λάθος πέφτουμε σε πνευματική χλιαρότητα. Μειώνεται η αγωνιστική μας διάθεση και παραδινόμαστε στην αμέλεια και την οκνηρία. Αυτή η απραξία γεννά άσχημους λογισμούς, οι οποίοι στη συνέχεια πυροδοτούν τους πειρασμούς. Τότε πλέον η καρδιά μας γίνεται σαν χωράφι, στο οποίο δεν φυτρώνουν παρά μόνο αγκάθια και τριβόλια.
Αλλά, όταν μας συμβεί κάτι τέτοιο, είναι φυσικό να επακολουθήσει η πνευματική στειρότητα. Δεν υπάρχουν πια μέσα μας πνευματικοί καρποί ούτε επιθυμούμε

μυστικές αναβάσεις του πνεύματος.

Μπορεί επίσης αυτή η κατάσταση που περιγράφετε να είναι και ένας πειρασμός. Όταν δηλαδή είμαστε ολοκληρωτικά δοσμένοι στους ευγενείς πνευματικούς πόθους μας, τότε ο αόρατος εχθρός μας γλιστρά επιδέξια και εισβάλλει στο νου μας, τον οποίο αποσπά από την πιο ιερή πνευματική κατάστασή του, χωρίς εμείς να το θέλουμε και χωρίς πολλές φορές να το καταλαβαίνουμε.

Δύο είναι οι λόγοι, για τους οποίους επιτρέπει ο Θεός να αποθαρρυνόμαστε πνευματικά

Αυτή τη δοκιμασία, μπορεί επίσης να την επιτρέπει ο Θεός για δύο κυρίως λόγους. Ο ένας λόγος είναι για να ταπεινωθούμε. Μας εγκαταλείπει Εκείνος για κάποιο διάστημα και εμείς, βλέποντας ταπεινωμένοι την αδυναμία μας, δεν νιώθουμε πλέον καμία έφεση για την καθαρότητα της καρδιάς, με την οποία Εκείνος μας είχε πριν χαριτώσει. Έχοντας εξάλλου την αίσθηση ότι μέσα σ’ αυτή την εγκατάλειψη ούτε οι στεναγμοί ούτε η προσωπική μας επιμέλεια είναι ικανά να μας επαναφέρουν στην πρώτη χαρά και στην καθαρότητα, συνειδητοποιούμε ότι η αγαλλίαση που αισθανόμασταν πριν, δεν ήταν καρπός του δικού μας ζήλου, αλλά δώρο της ευσπλαχνίας Του. Καταλαβαίνουμε πλέον από την εμπειρία μας ότι πρέπει να ικετεύσουμε τον Θεό και να του ζητήσουμε να μας σκεπάσει πάλι με τη Χάρη Του και να μας φωτίσει.

Ο άλλος λόγος που ο Θεός επιτρέπει να πέσουμε σ’ αυτόν τον πειρασμό είναι ότι θέλει να δοκιμάσει μ’ αυτό τον τρόπο την επιμονή, τη σταθερότητα και τον πόθο της ψυχής μας. Θέλει να μας διδάξει πόσο θερμά και επίμονα πρέπει να Του ζητούμε τη Χάρη του Αγίου Πνεύματος, όταν Αυτό έχει ήδη εγκαταλείψει την ψυχή μας. Μας εκπαιδεύει επίσης, για να συνειδητοποιήσουμε, μετά από αυτή την εμπειρία, πόσο θα μας στοιχίσει το να ξαναβρούμε τη χαμένη πνευματική χαρά μας και την αγαλλίαση της καθαρής καρδιάς. Μας καθοδηγεί, ώστε να φιλοτιμηθούμε να καταβάλλουμε περισσότερο ζήλο και να κάνουμε εντατικότερο αγώνα, για να διαφυλάττουμε τη Χάρη. Γιατί συνήθως είμαστε πιο αμελείς, όταν πρόκειται να διαφυλάξουμε κάτι, το οποίο θεωρούμε ότι μπορούμε εύκολα και άκοπα να το ξαναβρούμε.

(ΑΒΒΑΣ ΚΑΣΣΙΑΝΟΣ "ΣΥΝΟΜΙΛΙΕΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΑΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ", Εκδόσεις "ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ", Ι. Μ. ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΚΑΡΕΑ)

(Πηγή ηλ. κειμένου: apantaortodoxias.blogspot.gr)